

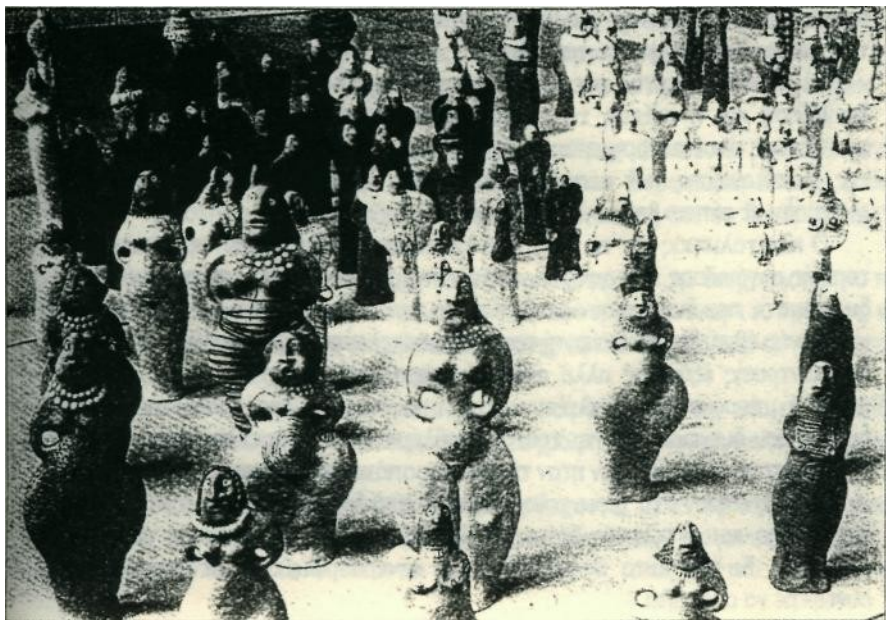
ΝΟΜΑΡΧΕΣ. ΔΗΜΑΡΧΟΙ. ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΚΑΙ
ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ. ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΑΝΤΗΔΕΣ.
ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΕΣ ΚΑΙ ΠΕΙΘΗΝΙΟΙ ΕΚΛΟΓΕΙΣ.
ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ. ΑΝΑΠΤΥΞΗ. ΤΕΧΝΟΚΡΑΤΕΣ ΚΑΙ
ΕΙΔΙΚΟΙ. ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ. ΕΡΓΑ.
ΕΡΓΟΛΑΒΟΙ. ΟΙΚΟΠΕΔΑ. ΜΠΕΤΟΝ. ΚΕΡΔΗ.
ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΚΡΑΤΟΣ ΑΛΛΑ ΜΕ ΤΟΠΙΚΟΥΣ ΑΡΧΟΝΤΕΣ.
ΑΠΟΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΑΛΛΑ ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΜΕΝΗ ΜΕ
ΥΠΕΡΕΘΝΙΚΟΥΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥΣ.

**ΜΗΠΩΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ
ΟΥΤΕ ΤΟΠΙΚΗ
ΟΥΤΕ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ;**

Η έκδοση αυτή είναι προϊόν συλλογικής δουλειάς με αφορμή τις εκλογές για την τοπική αυτοδιοίκηση που έγιναν τον Οκτώβρη του 94. Πριν από αυτήν την έκδοση τα κείμενα που περιλαμβάνονται σ' αυτήν "βγήκαν στον αέρα" από το Ράδιο Ουτοπία το Σάββατο 15 Οκτώβρη (μιά μέρα πριν τις εκλογές), η εκπομπή αυτή μεταδόθηκε, λίγες μέρες αργότερα, και από το Ράδιο Κιβωτός.

Αν θέλετε να επικοινωνήσετε μαζί μας, γράψτε μας στη διεύθυνση: Τ.Θ. 19403, 54012 Θεσσαλονίκη.

ΤΟ ΧΤΙΣΙΜΟ ΕΝΟΣ ΜΥΘΟΥ

Οι περισσότεροι, όταν αναφέρονται σήμερα στο ρόλο της τοπικής αυτοδιοίκησης, έχουν κατά νου την εικόνα ενός πράγματος καινούργιου ή τουλάχιστον με πρόσφατη ιστορία. Την εικόνα αυτή του νέου και άφθαρτου την προωθούν σχεδόν όλα όσα ασχολούνται μαζί της - μη ξεχνώντας φυσικά να πλασάρουν ταυτόχρονα τον εαυτό τους σαν μοναδική λύση όλων των αδιεξόδων.

Συστατικό αυτού του μύθου είναι και η ιδέα ότι μέσα από ένα τέτοιο θεσμό μπορεί να πολεμηθεί το απρόσωπο κράτος και η αδιάφορη κεντρική γραφειοκρατία ή να πειστεί να σκύψει στα πειστικά προβλήματα ζωής που αντιμετωπίζουν οι σύγχρονες πόλεις και οι κάτοικοι τους.

Ωστόσο αρκεί ακόμα και μία σύντομη ματιά στην ιστορία και την εξέλιξη του θεσμού για να φανεί πόσο πολύ απέχουν όλα αυτά από την πραγματικότητα.

Η προσπάθεια αυτοοργάνωσης των Κοινοτήτων είναι κάτι που ξεκίνησε από την πρώτη μέρα της ύπαρξής τους. Τα ιστορικά παραδείγματα είναι πολλά και αξιόλογα, εκείνα όμως που έχουν ιδιαίτερη σημασία για την Ελλάδα είναι όσα σχετίζονται με τη Δυτική Ευρώπη γιατί αυτή είναι που προβάλλεται συνήθως σαν πρότυπο.

Οι περισσότερες Ευρωπαϊκές χώρες έχουν μία κοινοτική παράδοση με μεγάλη ιστορική διάρκεια που σε πολλές περιπτώσεις ξεπερνάει σε σημασία για τους πολίτες τους ακόμα και τη σημασία του έθνους.

Η παράδοση αυτή προέρχεται από μία περίοδο της ιστορίας τους στην οποία η διατήρηση και η αύξηση των ελευθεριών των πόλεων αντιπροσώπευε μία νησίδα αντίστασης στον αυταρχισμό και την καταπίεση του φεουδαρχικού κράτους. Οι θεσμοί της αυτοδιοίκησης των μεσαιωνικών πόλεων είχαν έτσι ένα αυξημένο κύρος που το κράτησαν σε κάποιο βαθμό μέχρι σήμερα.

Ο καπιταλισμός και τα σύγχρονα κράτη εκμεταλλεύτηκαν τη μεγάλη σημασία της τοπικής οργάνωσης, την αφομοίωσαν και τη χρησιμοποίησαν για την ανάπτυξή τους. Τα δικαιώματα που διατήρησαν οι κοινότητες των πόλεων δεν είχαν τίποτε το επικίνδυνο για τα νέα έθνη. Η αυτοδιοίκησή τους δεν αποτελούσε θεσμό αντίθετο στη σταθερότητα της κεντρικής εξουσίας αλλά αναγκαίο συμπλήρωμα της καλής της λειτουργίας. Οι πολίτες μπορούσαν να εκλέξουν μέσα από διάφορα αντιπροσωπευτικά συστήματα αυτούς που διαχειριζόταν τα τοπικά προβλήματα αλλά οι εκλεγόμενοι αυτοί όπως και στις σημερινές εκλογές δεν ήταν τίποτα παραπάνω από μία ακόμη εξουσία.

Οι δήμοι πήραν στα χέρια τους μία σειρά από δραστηριότητες σχεδιασμού, ελέγχου, οργάνωσης και εκτέλεσης έργων, ενώ ανέλαβαν και την άσκηση μιάς "κοινωνικής" πολιτικής. Κι όλα αυτά σε τομείς που η κεντρική διοίκηση δεν μπορούσε ή δεν τη συνέφερε να αναλάβει. Στην Ελλάδα και τη Βαλκανική δεν υπάρχουν αντίστοιχα ιστορικά παραδείγματα γιατί η ανάπτυξη και η κοινωνική τους εξέλιξη ακολούθησε διαφορετικούς δρόμους. Οι κοινοτικοί θεσμοί που λειτουργούσαν εδώ πριν από τη δημιουργία του εθνικού

κράτους εξαφανίστηκαν και αντικαταστάθηκαν από μία δήθεν αυτοδιοίκηση που αποτελούσε εξάρτημα η εκτελεστικό όργανο της πολιτικής του. Η αυτοδιοίκηση αυτή υπήρξε σ' όλη την προηγούμενη ιστορία της μία γραφειοκρατική πυραμίδα ψευτοεξουσιών που εξασφάλιζε στους διαχειριστές και τους υπαλλήλους της εισοδήματα και στα κόμματα πολιτικά οφέλη.

Οι αρμοδιότητές της δεν είχαν καμία σχέση μ' αυτές που ίσχυαν στη Δυτική Ευρώπη. Περιορισμένοι σ' ένα περιθωριακό ρόλο α δήμοι και οι κοινότητες στην Ελλάδα δεν απέκτησαν ένα ουσιαστικό ρόλο στα δημόσια πράγματα.

Αυτή η σχετική υπανάπτυξη βοήθησε στη δημιουργία ενός μύθου για τις δυνατότητες, την προοδευτικότητα και τη σημασία της αυτοδιοίκησης πίσω απ' τον οποίο καλύφθηκαν κάθε είδους κομματικά και χρηματικά συμφέροντα.

Η ιδέα της δήθεν επαναστατικότητας και της ριζοσπαστικότητας έκρυψε το γεγονός ότι η μορφή που έχουν τέτοια θεσμοί είναι ανάλογη κάθε φορά με το επίπεδο στο οποίο βρίσκεται η συγκεκριμένη κοινωνία και δεν αποτελεί λόγο αμφισβήτησής της.

Σήμερα που η συγκεντρωτική μορφή που επικράτησε τις τελευταίες δεκαετίες επιχειρείται να αντικατασταθεί από μία οργάνωση πιά ευέλικτη, αλλάζει και ο ρόλος που καλείται να παίξει η τοπική αυτοδιοίκηση. Ετσι προβάλλεται από όλες τις πλευρές η ανάγκη της αποκέντρωσης και μεταφοράς αρμοδιοτήτων που έχουν σχέση με την ανάπτυξη, το σχεδιασμό και τον εκσυγχρονισμό και η ανάγκη να επεκταθούν οι δυνατότητές της.

Οι στόχοι αυτοί δεν είναι απλώς συνθήματα. Αντίθετα αποτελούν συγκεκριμένες πολιτικές και μέτρα που προωθούν οι κυβερνήσεις και η Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς έρχονται στο προσκήνιο οι νέοι σχεδιασμοί για την ενοποίηση και το ξεπέραςμα του ρόλου που έπαιζε ως τώρα το εθνικό κράτος.

Η πόλη και η περιφέρεια γίνονται το νέο έθνος που πρέπει να διαχειριστεί με πιά οικονομικό τρόπο τις εκσυγχρονισμένες λειτουργίες που η γιγάντωση του κράτους και της γραφειοκρατίας του τις κάνει υπερβολικά δαπανηρές και υπερβολικά αργές. Αυτή η μεταφορά έχει τρία τουλάχιστο πλεονεκτήματα:

Το πρώτο είναι το λεγόμενο πλεονέκτημα του μικρού μεγέθους, που εξασφαλίζει λιγότερη γραφειοκρατία, αποτελεσματικότερη καταγραφή και έλεγχο, καλύτερη γνώση κι εκμετάλλευση των τοπικών πόρων.

Ένα δεύτερο πλεονέκτημα είναι ότι όλα αυτά δεν έρχονται σε αντίθεση με τον εθνικό σχεδιασμό και τις στρατηγικές του κράτους ή των διεθνικών οργανισμών όπως η Ευρωπαϊκή Ένωσή. Αντίθετα συνδέονται με τις επιλογές τους με πιά ευέλικτο και αποδοτικό τρόπο.

Το τρίτο είναι ότι εξασφαλίζεται η αποτελεσματικότερη "νομιμοποίηση", δηλαδή η αποδοχή των αποφάσεων και των σχεδιασμών από τους κατοίκους.

Όλα αυτά και κυρίως το κόστος και οι συνέπειες που θα έχουν στη ζωή τους γίνονται ευκολότερα δεκτά λόγω του δήθεν ανθρώπινου προσώπου και της οικειότητας που έχει η διαχείριση των δήμων, σε αντίθεση με όσα δείχνουν ανοιχτά την εξάρτησή τους από το κέντρο. Μ' αυτό τον τρόπο γίνεται δυνατή η πλήρης εκμετάλλευση των ανθρώπινων δυνατοτήτων. Οι πολίτες

κίνητοποιούνται σε μεγαλύτερο βαθμό από το κοινοτικό και τοπικιστικό πνεύμα μιά και θεωρούν ότι όλα αυτά είναι δικά τους και τους αφορούν άμεσα.

Η επέκταση της ενοποίησης στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης σημαίνει ότι οι θεσμοί που επικρατούν στα κυρίαρχα και πιό ανεπτυγμένα δυτικά κράτη, αλλά και οι νέες πραγματικότητες που διαμορφώνονται πρέπει να επεκταθούν για να καλύψουν το σύνολο των χωρών που την αποτελούν.

Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα την εμφάνιση και στην Ελλάδα νέων θεσμών όπως η άμεση εκλογή των νομαρχών και η επιλογή των περιφερειάρχων στους οποίους θα μεταφερθούν διάφορες εξουσίες που ως τώρα τις είχε η κυβέρνηση και οι διορισμένοι εκπρόσωποι της.

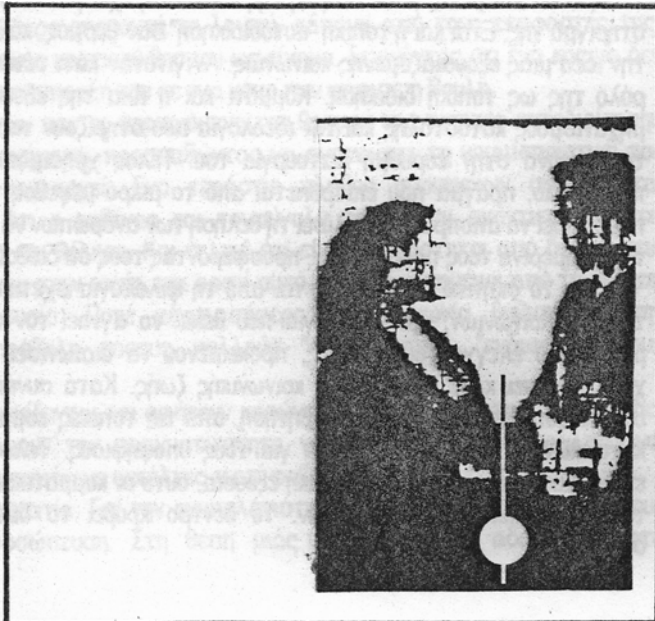
Η προσπάθεια να στηριχθεί η αλλαγή αυτή και να εξασφαλίσει την αναγκαία συμμετοχή καλύπτεται πίσω από την προβολή δήθεν κοινών στόχων ή άλλων παρόμοιων όπως η απελευθέρωση από τον κρατικό έλεγχο, ο εκσυγχρονισμός, η αποτελεσματικότητα ή το ζωνάνεμα της τοπικής κοινωνίας. Ο πραγματικός στόχος συνήθως αποκρύπτεται αλλά δύσκολα μπορεί να εξαφανιστεί. Σύντομα γίνεται φανερό ότι όλα αυτά δεν είναι το πέρασμα σε μιά ανθρώπινη κλίμακα που καταργεί τον συγκεντρωτισμό και την αυταρχικότητα της κεντρικής εξουσίας. Αντίθετα είναι μιά απόδειξη ότι η κρατική λογική εκσυγχρονισμένη και αποδοτική είναι πια ικανή να πετυχαίνει τους στόχους της ακόμη και κάτω από αυτό που κάποτε συμβόλιζε το αντίθετό της κι ότι λειτουργεί πιο αποτελεσματικά όταν υποκρίνεται ότι καταργεί τον εαυτό της.

Στους νέους θεσμούς δεν υπάρχει τίποτε το δημοκρατικότερο, το πιό ανθρώπινο και το πιο κοινωνικό, ούτε καμιά ευκαιρία για κανένα ξαναζωνάνεμα, παρά μόνο συμφέροντα κι ανάγκες προσαρμογής. Τόσο σε τοπικό και εθνικό, όσο και σε διεθνές επίπεδο κυριαρχεί όλο και πιό πολύ μιά οικονομία που καταργεί με την παγκοσμιοτήτά της οποιαδήποτε ψευδαίσθηση ότι μπορεί να υπάρξει αντίθεση ανάμεσα στο τοπικό και το εθνικό ή ανάμεσα στο εθνικό και το ευρωπαϊκό.

Παντού επικρατούν οι ίδιοι νόμοι και οι ίδιες αναγκαιότητες κι αυτό εξασφαλίζει ότι η τοπική διαχείριση θα τηρεί πιστά τις αρχές που έχει επιλέξει ή διαπραγματευτεί το εθνικό κράτος χωρίς να χρειάζεται η άμεση σχέση με τις φθαρμένες αναποτελεσματικές υπηρεσίες του. Αλλωστε η εξάρτηση από την κυρίαρχη γραφειοκρατία είναι δεδομένη τόσο με το ότι πάντοτε η χρηματοδότηση των πραγματικά σημαντικών δημοτικών προγραμμάτων εξαρτάται από τα κεντρικά ταμεία, όσο και με το ότι βρίσκονται πάντα σε συνάρτηση με τα γενικότερα προγράμματα και τους εθνικούς ή ευρωπαϊκούς στόχους, κάτω από τις ίδιες ουσιαστικά λογικές και κατευθύνσεις. Επιπλέον με αυτό το δήθεν πέρασμα στην κοινωνία των πολιτών και τις ηλίθιες επικλήσεις για συμμετοχή επιχειρείται να μπει στη θέση της καλορυθμισμένης κοινωνίας που οραματίζονται μιά ψεύτικη εικόνα αλληλεγγύης και ενότητας. Η συμμετοχή αυτή είναι μιά μαγική λέξη που κολλάει παντού. Συμμετοχή στα κοινά, συμμετοχή σε πρωτοβουλίες πολιτών, ομάδες πίεσης, θεσμούς.

Η επίκλησή της είναι όπως τα ξόρκια: επαναλαμβάνεται αδιάκοπα επειδή ακριβώς αυτό που ζητάει δεν υπάρχει. Και δεν υπάρχει γιατί ο καθένας αντιλαμβάνεται - έστω κι αν η πλειοψηφία συνεχίζει να δέχεται αυτή την κατάσταση παθητικά - ότι τίποτε το αληθινό δεν υπάρχει μέσα σ' αυτά τα πεθαμένα από τη φύση τους πράγματα.

Το σημαντικότερο όμως είναι ότι κάτω από αυτήν την πλαστή εικόνα που προβάλλεται σαν να ήταν η μόνη αληθινή και ταυτόχρονα η λύση σε όλα τα προβλήματα αποσιωπάται κι επιχειρείται να εξαφανιστεί κάθε αίτημα πραγματικής αυτονομίας και ελευθερίας της κοινωνίας.

ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΗ ΜΑΣΚΑ

Αυτές οι εκλογές, για μία φορά ακόμα προβάλλουν το σλόγκαν ότι αποφασίζουμε για το μέλλον. Στην προκειμένη περίπτωση για το μέλλον της πολυδιαφημισμένης τοπικής κοινωνίας. Και υποτίθεται ότι α εκλεγμένοι αντιπρόσωποι' μας θα υλοποιήσουν το πρόγραμμά τους, που με την ψήφο μας εγκρίναμε.

Ας ξεπεράσουμε την τρέχουσα αντίληψη ότι αυτοί, οι εκλεγμένοι ή οι υποψήφιοι, τα συγκεκριμένα πρόσωπα δηλαδή, είναι ακατάλληλοι Τι μένει από το κλίμα που διαμορφώνεται; Ουσιαστικά προωθούνται δύο ψευδαισθήσεις:

Η πρώτη πως όλοι μπορούμε με ίσο βάρος να επηρεάσουμε, να καθορίσουμε τις αποφάσεις που μας αφορούν, αφήνοντας καταμέρος τις οικονομικές, πολιτιστικές και κοινωνικές διαφορές που όλοι ξέρουμε πόσο επηρεάζουν τη ζωή μας.

Και η δεύτερη ψευδαίσθηση: ότι υπάρχουν κάποια στους οποίους μπορούμε ανεπιφύλακτα να εμπιστευτούμε το μέλλον μας, α οποίοι τελικά είναι πλιό ικανοί από μας στο να παίρνουν αποφάσεις, πιο χρήσιμοι, πλιό σημαντικοί για την κοινωνία.

Αυτό το προφανές ψέμα των ικανών, απαραίτητων για την κοινωνία καλλιεργεί στην ουσία τις ιεραρχικές δομές στην κοινωνία. Είναι το πρώτο βήμα που οδηγεί στην πυραμιδωτή οργάνωση της, στην κυριαρχία των μειοψηφιών, στο κράτος.

Από κει και μετά, κάθε θεσμός της κοινωνίας έχει μία θέση στην πυραμίδα, γίνεται στήριγμά της. Ετσι και η τοπική "αυτοδιοίκηση" σαν θεσμός, κάθε άλλο παρά αμφισβητεί την ιδέα μιάς εξουσιαζόμενης κοινωνίας. Αν γινόταν κάτι τέτοιο θα έχανε και η ίδια το ρόλο της ως τοπική διοίκηση. Κομμάτι και η ίδια της εξουσίας, χρησιμοποιεί τους μηχανισμούς καταστολής και την ιδεολογία που στηρίζουν το κράτος, συνεισφέροντας ταυτόχρονα στην εύρυθμη λειτουργία του. Τέλος χρησιμοποιώντας ένα ανθρώπινο προσωπείο, πράγμα που επιτρέπεται από το μικρό μέγεθος του χώρου ευθύνης της, προσπαθεί να αποπροσανατολίσει τη θέληση των ανθρώπων να λύσουν αδιαμεσολάβητα τα καθημερινά τους προβλήματα, προσφέροντας τους σα διέξοδο την αντιπροσώπευση. Και το σκηνικό συμπληρώνεται από τη φιλολογία σχετικά με την αυτονομία των τοπικών κοινωνιών, μία φιλολογία που θέλει να αγνοεί τον ασφυκτικό, κυριαρχικό ή ρυθμιστικό έλεγχο του κράτους, προκειμένου να διαιωνίσει την ύπαρξη του και να χειραγωγήσει κάθε πλευρά της κοινωνικής ζωής. Κατά συνέπεια εξαντλείται σε ένα στείρο τοπικισμό και μία αμφισβήτηση, από τις τοπικές κομματικές οργανώσεις, των κεντρικών κομματικών επιλογών για τους υποψήφιους. Τελικά όμως από αυτήν την επιδερμική κριτική ούτε η κεντρική εξουσία, ούτε α κομματικοί μηχανισμοί και ο ρόλος τους στην κοινωνία κινδυνεύουν. Το δέντρο κρύβει το δάσος, που αναπτύσσεται συνεχώς.

Υπάρχει βέβαια και η άποψη ότι η κεντρική διοίκηση και το κράτος από τη φύση τους αντιστρατεύονται τις τοπικές κοινωνίες. Από τη μιά λοιπόν η "προοδευτικότητα" του θεσμού και από την άλλη η πεποίθηση ότι πάντα υπάρχει η δυνατότητα αλλαγών, γιατί η τοπική αυτοδιοίκηση έχει κάποια αυτονομία σε σχέση με το κράτος, οδηγούν τους εκφραστές αυτής της άποψης, σε μιά πάλι μέσα στους θεσμούς, δήμους ή κοινότητες στην προκειμένη περίπτωση. Βέβαια κανείς δεν μπορεί, με πειστικότητα, να ισχυριστεί ότι ένα μυστικό διευθυντήριο κατευθύνει, ελέγχει το κράτος, όπως επίσης ότι και όλοι οι θεσμοί χωρίς αντιφάσεις και ανταγωνισμούς εφαρμόζουν το καλοσχεδιασμένο του πρόγραμμα. Αν όμως είναι αλήθεια ότι μέσα στο θεσμό της τοπικής αυτοδιοίκησης υπάρχει μιά προβολή και διαπάλη και κοινωνικών θεμάτων και αιτημάτων, αυτό που μας ενδιαφέρει είναι αν οι αντιθέσεις και τα αιτήματα που προβάλλονται μέσα στο θεσμό και στη σχέση του με το κράτος έχουν τη δυνατότητα να αμφισβητήσουν και να ανατρέψουν εκ θεμελίων την κοινωνική πραγματικότητα. Κάτι τέτοιο όμως είναι ανέφικτο.

Είναι σα να πιστεύουμε ότι είναι δυνατό να συνυπάρχει το σήμερα με την ταυτόχρονη αναίρεσή του.

Οι καλές προθέσεις, τολμώντας μάλιστα κάποιες φορές να ξεπεράσουν και την κοινωνική βούληση, εξαντλούνται τελικά στο να ενσωματώσουν και να εκτονώσουν κοινωνικά αιτήματα και αντιθέσεις. Περισσότερο ή λιγότερο προοδευτικές ή συνεπείς αυτές οι ομάδες, που υιοθετούν αυτή την προσέγγιση, κινούνται μέσα στα όρια των θεσμών, η μέγιστη προσφορά τους και το πεδίο ανταγωνισμού τους είναι μέσα σ' αυτά τα όρια. Οι μεταξύ τους διαφορές όσο μεγάλες η αν είναι δεν μπορούν να ξεπεράσουν την έννοια της διαχείρισης.

Φτάνοντας δε στα άκρα της αυτή τη λογική, κάποιιοι από τους εκφραστές της, βλέπουν τους υπηρέτες ενός κρατικού θεσμού ως κίνημα, ξεχνώντας ότι ένα κίνημα δεν είναι δυνατό να οφείλει την ύπαρξή του σε ένα νόμο που ψήφισε η Βουλή.

Μέσα & αυτό το κλίμα, που το περιεχόμενο του θεσμού της τοπικής αυτοδιοίκησης ενσωματώνει νέα ιδεολογήματα, προσπαθώντας να ανανεώσει τη νομιμοποιητική του δύναμη, το παράλογο κυριαρχεί. Ενα τεράστιο πλήθος υποψηφίων συνωστίζεται προκειμένου να πείσει ότι ο καθένας και το σύνολό τους είναι αναντικατάστατοι, έχοντας όραμα, γνώσεις και θέληση. Και τελικά ότι είναι ανεξάρτητοι από δεσμεύσεις και συμφέροντα. Μόνο που στην ουσία, και αρκεί αυτό, είναι εξαρτημένοι από τη θέλησή τους να ασκήσουν εξουσία.

Ποτέ μέχρι σήμερα μιά κοινωνία βυθισμένη στην παθητικοποίηση δεν πρόβαλε τόσους πολλούς "αμφισβητίες", "ενδιαφερόμενους πολίτες".

Κι όλα αυτοί συναγωνίζονται και αφήνουν κορώνες δημοκρατικότητας, ανθρωπιάς, ενδιαφέροντος. Διαστρέφουν την πραγματικότητα για να διατηρήσουν το λήθαργο. Προβάλλουν καλοχρωματισμένους εφιάλτες γιατί φοβούνται την αφύπνιση.

Μιλούν για τη δημοκρατία. Για την ανυπολόγιστη αξία της και την στραγγαλίζουν μέσα από την αντιπροσώπευση. Στη θέση μιάς κοινωνίας που αδιαμεσολάβητα αυτοδιευθύνεται, επιβάλλουν την κυριαρχία των

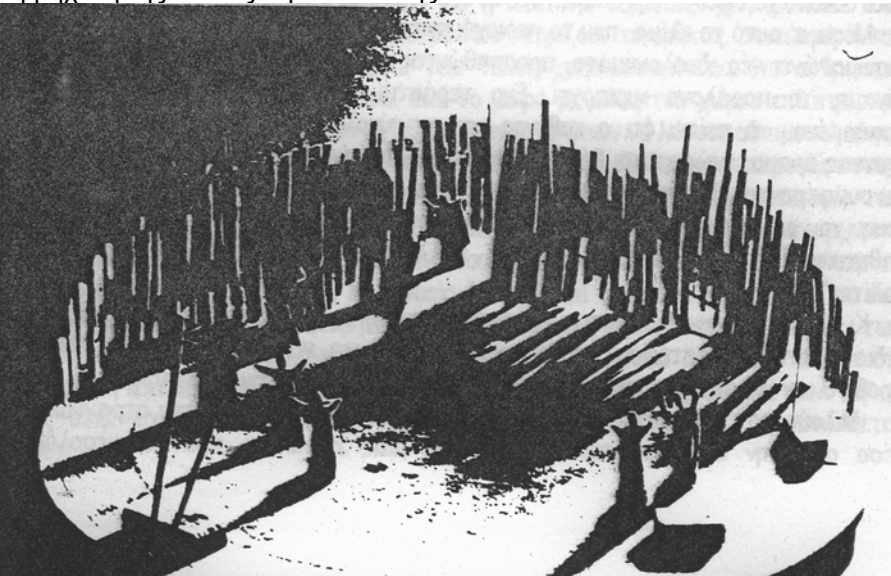
πολιτάντηδων, των ειδικών και πίσω απ' αυτούς της οικονομίας.

Μιλούν για τη συμμετοχή του πολίτη, ενώ στην ουσία του έχουν αφαιρέσει κάθε δυνατότητα να αποφασίζει, τον βομβαρδίζουν με κάθε λογής αρχηγούς, αρχηγίσκους, δημάρχους και τώρα πιά εκλεγμένους νομάρχες που ως, μεγαλοφυείς ή παράφρονες, στρατηγοί αποφασίζουν, και πιστεύουν ότι τον δικαιούνται να αποφασίζουν, με το θράσος που ένας άπειρος σκακιστής μετακινεί τα πιόνια του.

Μιλούν για την ανθρώπινη διάσταση της διοίκησής τους, σα να ήταν δυνατό να ξεχάσει κανείς ότι πρόκειται για διοίκηση και ότι καμιά διοίκηση δεν είναι ανθρώπινη.

Μιλούν για την κοινωνική αλληλεγγύη, υπηρετώντας ένα σύστημα που χρειάζεται τις μειονότητες μόνο για να νομιμοποιήσει τους διαχωρισμούς, ταξικούς, φυλετικούς, πολιτιστικούς και κοινωνικούς, ώστε να ισχυροποιεί την κυριαρχία του. Τελικά μετατρέπουν την κοινωνική αλληλεγγύη σε φιλανθρωπία, φολκλωρικές, εμπορευματικές εκδηλώσεις και κροκοδείλια δάκρυα για την ανάπτυξη του φασισμού.

Μιλούν για την ικανότητά τους να μας λύσουν τα προβλήματα. Για τους ειδικούς που τους υποστηρίζουν, για τη δυνατότητά τους να σχεδιάσουν ολοκληρωμένα τον τόπο μας. Όμως τι σημαίνει, για παράδειγμα, η λύση του κυκλοφοριακού, σε μιά πόλη με σπίτια-υπνωτήρια, σε μιά πόλη χτισμένη για να επιβάλλει το διαχωρισμό, την ομοιομορφία, τον έλεγχο. Πόσο μπορούμε να εμπιστευτούμε τους ειδικούς; Αλλωστε αυτοί υπακούουν στις θελήσεις των αφεντικών τους. Τα προγράμματά τους στοχεύουν να αποικιοποιήσουν και την τελευταία γωνιά της ζωής μας. Με μόνο τους κριτήριο το κέρδος, πολιτικό ή οικονομικό, αποβλέπουν να μας εντάξουν σαν καλορυθμισμένα γρανάζια στη μηχανή της τέλει εκμετάλλευσης.

ΚΑΛΠΗ-ΚΕΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΕΙΣ

ΑΥΤΟΟΡΓΑΝΩΜΕΝΕΣ ΨΕΥΔΑΙΣΘΗΣΕΙΣ

Οι εκλεγμένα και κατ' επέκταση και οι υποψήφιοι εξυπηρετούν έναν εξουσιαστικό θεσμό, ανεξάρτητα απο προθέσεις ή διακηρύξεις.

Ως ένα βαθμό βέβαια υφίστανται και διαφοροποιήσεις τόσο ανάμεσα σ' αυτούς που συνειδητά αποδέχονται, επιδοκιμάζουν και ενισχύουν τον κανοβουλευτισμό (επέκταση του οποίου είναι και η τοπική αυτοδιοίκηση), όσο και ανάμεσα σ' αυτούς που θεωρούν προνομιακότερο τον 'μικρό', "ανθρώπινο" χώρο που προσφέρει το μοντέλο της "αυτοδιοίκησης". Αυτό όμως που τελικά ως ισχυρότερο τους καθορίζει δεν είναι α μεταξύ τους διαφορές, αλλά ο εγκλωβισμός της δράσης τους σε σαφή όρια, πάντα βέβαια στα πλαίσια της κρατικής οργάνωσης.

Η κριτική σ' αυτούς που δεν αρνούνται, αλλά αντίθετα επιδιώκουν την κατάληψη και άσκηση της εξουσίας, είναι προφανής και στηρίζεται στο γεγονός ότι θέλουν να επιβάλλουν στην κοινωνία λύσεις εναρμονισμένες με τα συμφέροντα που εκφράζουν και τελικά να την υποτάξουν και να την εκμεταλλευτούν.

Όσο για τους άλλους, δηλαδή αυτούς που στοχεύουν να καταλάβουν την εξουσία για να την καταλύσουν, ακολουθώντας τη γνωστή λενινιστική συνταγή, τελικά στην καλύτερη περίπτωση γίνονται διαχειριστές της και στη χειρότερη εκφράζουν απλώς συμφέροντα που θα τους διατηρήσουν σ' αυτή, χρησιμοποιώντας πάντα την ψευδαίσθηση των μελλοντικών αλλαγών. Υπάρχουν βέβαια και αυτοί που υποστηρίζουν μία "διαφορετική" πρόταση, επικεντρώνοντας τις αναφορές τους ιδιαίτερα στις δυνατότητες της τοπικής κοινωνίας. Το μεγαλύτερο σύνολο αυτών απαρτίζεται είτε από απομεινάρια των παλιών μορφών του ρεφορμισμού (που όμως έχουν πλέον δεχτεί, έστω και ως αναγκαίο κακό την αντιπροσώπευση), είτε από τα αριστεριστικά σκουπίδια, που ενώ ενίοτε γυροφέρνουν τους θεσμούς (και κατά συνέπεια τις εξουσίες που αυτοί προσφέρουν) συνεχίζουν στην υπόλοιπη δράση τους να καπηλεύονται λογικές και πρακτικές των επαναστατικών κινημάτων. Έτσι την ίδια ακριβώς ώρα που μετέχουν στις εκλογές, μπορεί να μιλούν για επανάσταση, αυτοδιαχείριση, άμεσες συγκρούσεις, κατάργηση θεσμών κ.λ.π.

Άλλοι και των δύο αποτελεί το ανόητο επιχείρημα πως η συμμετοχή στις εκλογές δεν έχει σκοπό την κατάληψη της εξουσίας, αλλά απλώς τον έλεγχο των αποφάσεων αυτής.

Σ' αυτό εδώ το σημείο θα έπρεπε να αναφέρουμε αυτήν την τάση που εμφανίζεται, δηλαδή μιάς μετακίνησης των πολιτικών δυνάμεων όλο και δεξιότερα. Βλέπουμε δηλαδή πως ένα κομμάτι αυτών που παλιότερα λειτουργούσαν έξω από τους θεσμούς, τους

κριτίκαραν κ.λ.π. τώρα (χωρίς να αναθεωρούν απαραίτητα τις απόψεις τους) ενσυνείδητα να στρέφονται προς αυτούς, χωρίς να καταφέρνουν τίποτε περισσότερο απο το να λειτουργήσουν βελτιωτικά στα πλαίσια του συστήματος.

Για παράδειγμα η ιδέα της προστασίας του περιβάλλοντος, της αναβάθμισης της ποιότητας ζωής δεν είναι ασύμβατη με την ίδια τη λειτουργία του κράτους.

Ένα πλιό σύγχρονο και με μέριμνα για το περιβάλλον κράτος, είναι δυνατό να ικανοποιήσει αυτό το αίτημα που όντας μερικό πολύ απέχει από το να αντιπαρατίθεται καταμέτωπο, συνολικά άρα και ουσιαστικά με την εκμεταλλευτική, εξουσιαστική πραγματικότητα.

Αλλά ακόμα και αυτοί που σε ένα διαφορετικό επίπεδο προσεγγίζουν το θέμα της τοπικής κοινωνίας και εκφράζουν μιά "εναλλακτική" πρόταση, μιά πρόταση που πολλές φορές, φαινομενικά τουλάχιστο, φαίνεται να διαφοροποιείται έως και να συγκρούεται με τον κοινοβουλευτισμό, ουσιαστικά δεν πετυχαίνει τίποτε άλλο από το να εγκλωβιστεί από τον ίδιο της τον εαυτό, να αποτελεματωθεί και τελικά να αφομοιωθεί.

Γιατί οποιαδήποτε προσπάθεια και πρόταση οργάνωσης των τοπικών κοινωνιών, η οποία στερείται μιας συνολικότερης αναφοράς, μιάς άποψης, ενός οράματος για την κοινωνία, που αδυνατεί να συνδέσει την οργάνωση των τοπικών κοινωνιών με μιά επαναστατική προοπτική, είναι καταδικασμένη να καταλήξει να προτείνει απλώς τη δημιουργία νησίδων "ελευθερίας" σε μιά ανελεύθερη κοινωνία.

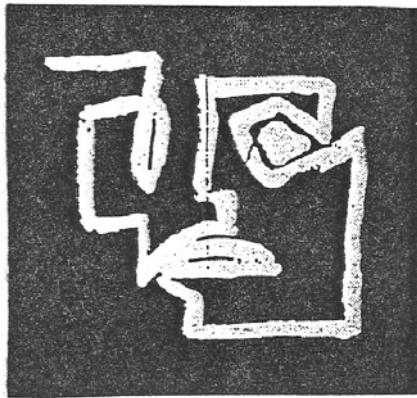
Έτσι λειτουργώντας εκτονωτικά και αφού α αδυναμίες της την καταστούν ακίνδυνη για το σύστημα, πληροί πλέον όλες τις προϋποθέσεις για να χρησιμοποιηθεί απ' αυτό ως πρώτη ύλη για τη δόμηση του νέου και "εκσυγχρονισμένου" προσωπείου του.

Δηλαδή συνθήματα του τύπου: "Αυτοοργανώστε τις ανάγκες σας", "Κάν' το με τους φίλους σου", " Δράσε τοπικά ..." κ.λ.π. που πλαισιώνουν εναλλακτικές προτάσεις, όταν εμφανίζονται ξεκομμένα από μιά ευρύτερη λογική, όταν στερούνται μιάς βαθύτερης κριτικής των διαδραματιζομένων στην κοινωνία, είναι πολύ εύκολο να αφομοιωθούν και να αλλοτριωθούν από το ίδιο το σύστημα στο οποίο φαινομενικά τουλάχιστον αντιστέκονται.

Για παράδειγμα στη Δυτική Ευρώπη υπάρχουν δεκάδες αναφορές για εναλλακτικούς ραδιοφωνικούς σταθμούς, νεολαιίστικα στέκια κ.λ.π. που άσχετα από το αν εκφράζουν περισσότερο ή λιγότερο ανατρεπτικό λόγο, χρηματοδοτούνται από το ίδιο το κράτος, προωθώντας έτσι μιά ανώδυνη και ακίνδυνη για αυτό πρόταση για κάλυψη των αναγκών των πολιτών για οργάνωση σε τοπικές κοινότητες κ.λ.π. ενώ παράλληλα δίνουν στο σύστημα όλα όσα χρειάζεται για να καλύψει την συνεχή του ανάγκη να ξεπερνάει τις κρίσεις του και γιατί όχι να τις προλάβει πριν καλά καλά προλάβουν αυτές να εκδηλωθούν.

Με άλλα λόγια λοιπόν βοηθούν το σύστημα να ανακαλύψει, να δημιουργήσει και να πρόβαλλει τις νέες "πρωτοπορίες" του.

«Κ' είχε την ἐξουσία ἕνα μπουλούκι, πού πήρε τὸ ὄνομα καὶ λεγόντανε Ζηλωτές. Τὸ σύστημα δὲ μὲ τὸ ὁποῖο διοικόντανε ἡ Σαλονίκη δὲν ἔμοιαζε μὲ κανένα γνωστὸ πολίτευμα. Γιατὶ οὔτε ἀριστοκρατικὸ εἶτανε, σὰν ἐκεῖνο πού εἶχε βάλει τὸν παλιὸ καιρὸ ὁ Λυκούργος στοὺς Σπαρτιάτες, οὔτε δημοκρατικὸ σὰν κείνο πού ἔβαλε ὁ Σόλωνας πρῶτα στοὺς Ἀθηναίους κ' ὕστερα τὸ μεταρρῦθμισεν ὁ Κλεισθένης χωρίζοντάς τους σὲ δέκα φυλές, ἀντὶς τέσσαρες πού εἶταν πρὶν. Μὰ οὔτε (ἔμοιαζε) καὶ σὰν κείνο πού ἔκρινε ταιριαχτὸ γιὰ τοὺς Λοκροὺς πού λέγονται Ἐπιζεφύριοι, ὁ νομοθέτης Ζάλευκος, οὔτε σὰν κείνο πού ἔβαλε στὴν Κατάνη τῆς Σικελίας ὁ Χαρώνδας. Οὔτε πάλι εἶταν κάτι τι καινουργότερο, φτιαγμένο ἀπὸ ἀνακάτωμα δυὸ ἢ καὶ πλιότερων ἄλλων ~~(σημ. πολιτευμάτων)~~ σὰν κείνο πού εἶχανε οἱ Κύπριοι, οὔτε σὰν κείνο πού λέν πῶς (ἔφτιασε) ὁ δῆμος στὴν παλιὰ Ρώμη, ὄντας ἐπαναστάτησε καὶ τᾶβαλε μὲ τοὺς ὑπατικούς (εὐγενεῖς), μὰ εἶταν μιὰ ὄχλοκρατία πρωτόφαντη. Πολίτευμα τέτοιο πού μόνο του μπορεῖ νὰ ξεφυτρώσῃ, χωρὶς τὰ τὸ σκεφθῆ ὁ ἄνθρωπος. Δηλαδὴ ἀφοῦ μαζευτήκανε μερικοὶ θρασεῖς πήρανε ἐτσιθελικὰ τὴν ἐξουσία, παρασέρνοντας μὲ δημαγωγίεσ τὸν ὄχλο ~~(διάβαζε λαὸ)~~ τῆς Σαλονίκης, στὸ θέλημά τους κ' ἀρπάζοντας τίς περιουσίεσ ἀπὸ τοὺς πλούσιους κ' ἔτσι καλοπερνοῦσαν. Ἐβγαλαν δὲ διαταγὲς νὰ μὴν ὑπακούσῃ ὁ λαὸς σὲ καμιὰ προσταγὴ, οὔτε στοῦ Παλαιολόγου (σημ. τοῦ νόμιμου δηλ. μονάρχῃ τοῦ Ἰωάννη τοῦ Εὐ) οὔτε στοῦ Καντακουζηνοῦ, μὰ ὅλοι τους ~~(σημ. ὁ λαὸς)~~ νάχουν κανόνα στὶς πράξεισ τους καὶ ν' ἀναγνωρίζουν γιὰ νόμο τίς ἀποφάσεισ αὐτοῦνῶν (τῶν Ζηλωτῶν)» (Γρηγορᾶ ΧVI 1). Π, 796)

Ι. «...Στη Βορειοανατολική Γαλλία, οι κάτοικοι των πόλεων ήταν συχνά υποχρεωμένοι να διεξάγουν αγώνες για τις ελευθερίες τους και για να το επιτύχουν οργανώνονταν σε μια κοινότητα (COMMUNE). Στο Λάον δημιουργήθηκε το 1115 μια κοινότητα με τη συγκατάθεση του βασιλιά «ο οποίος δωροδοκήθηκε απ' το λαό για να επικυρώσει το γεγονός με όρκο». Ο επίσκοπος, ο οποίος απουσίαζε στην Αγγλία, ένωσε φοβερό μίσος κατά των κατοίκων, οι οποίοι απελευθερώθηκαν μ' αυτό τον τρόπο από τον φεουδαρχικό ζυγό. Έπεισε τους ευγενείς να προσφέρουν από κοινού μια μεγαλύτερη δωροδοκία στον Λουδοβίκο VI (1108-37) από εκείνη, που είχε πάρει από τους αστούς. Ο βασιλιάς τη δέχτηκε και συμφώνησε να καταργήσει την κοινότητα.

»Μόλις καταργήθηκε η συμφωνία, κατέλαβε τέτοια οργή τους πολίτες, ώστε όλοι οι αξιωματούχοι εγκατέλειψαν τις θέσεις τους, τα καταστήματα των τεχνικών και των τσαγκαράδων έκλεισαν, οι ξενοδόχοι και οι λιανοπωλητές δεν εξέθεταν τα εμπορεύματά τους για πώληση, έτσι που να μην υπάρχει τίποτε, όταν θ' άρχιζαν οι ευγενείς την αρπαγή. Γιατί οι επίσκοποι και οι ευγενείς υπολόγισαν αμέσως την περιουσία κάθε πολίτη, καθώς και το ποσό που είχε προσφέρει για τη δημιουργία της κοινότητας και του ζητούσαν να προσφέρει το ίδιο ποσό για την κατάργησή της... Ο επίσκοπος ειδοποιήθηκε για την οργή του κόσμου, αλλά δεν έδωσε σημασία.

Την επόμενη ημέρα, όταν άρχισε ο επίσκοπος ν' ασχολείται με τα καθήκοντά του, αντιλήφθηκε ότι υπήρχε αναταραχή στην πόλη και ο λαός φώναζε «commune!», «Ζήτω η Κομμούνα!!»... Έπειτα, οι πολίτες, περνώντας μέσα από το παρεκκλήσι της Παναγίας, μήκαν στην αυλή του επισκόπου, οπλισμένοι με σπαθιά, μπαλντάδες, τόξα, τσεκούρια και άλλα όπλα. Οι ευγενείς έτρεξαν απ' όλες τις μεριές στον επίσκοπο... Ο πυργοδεσπότης Γκουίνιμόν, ένας ηλικιωμένος, καλοφτιαγμένος και καλοκάγαθος ευγενής, οπλισμένος μόνο με το σπαθί και την ασπίδα του, έτρεξε στον προθάλαμο του επισκόπου αλλά έπεσε νεκρός, χτυπημένος πισώπλατα, με την κόψη του τσεκουριού από κάποιον συμπολίτη του Ραϊνμπέρ. Σε συνέχεια ο Ρενιέ, τρέχοντας να μη στο παλάτι, χτυπήθηκε από πίσω μ' ένα ακόντιο και πέφτοντας με το κεφάλι κάρηκε από τη μέση και κάτω από τη φωτιά που είχαν βάλει στο παλάτι... Ο επίσκοπος, μαζί με όσους τον βοηθούσαν, πετούσε πέτρες και εκτόξευε βέλη εναντίον του θορυβώδους όχλου που ούρλιαζε έξω από τα τείχη του παλατιού. Ο επίσκοπος επέδειξε τώρα μεγάλο μαχητικό πνεύμα... Μη μπορώντας όμως ν' αντιμετωπίσει τη ριψοκίνδυνη έφοδο του πλήθους, φόρεσε τα ρούχα ενός υπηρέτη και τρέχοντας μέσα από τις κρύπτες της εκκλησίας, κρύφτηκε μέσα σ' ένα βαρέλι, που στερέωσε το επάνω μέρος του ένας πιστός ακόλουθός του και πίστεψε έτσι πως είχε σωθεί. Οι πολίτες συνέλαβαν κάποιον υπηρέτη, που αρνήθηκε να προδώσει τον κύριό του. Ένας άλλος όμως πρόδωσε μ' ένα νεύμα, που ήταν κρυμμένος ο επίσκοπος. Τον έπιασαν από τα μαλλιά, τον έβγαλαν από το βαρέλι και τον χτύπησαν. Τελικά, κάποιος Μπερνάρ, σήκωσε το τσεκούρι του και έχυσε τα μυαλά αυτού του άγιου κι όμως αμαρτωλού κεφαλιού»...

Μουνιέσα

Οί 1700 κάτοικοι τής Μουνιέσα δέν ἔδειξαν μεγάλη προθυμία γιά κολλεκτιβοποίηση, πρίν ἀπό τήν 19η Ἰούλη. Δέν ὑπῆρχε φασιστικός κίνδυνος στήν περιοχή τους, οὔτε μάχες. Δέν ὑπῆρχαν μεγάλοι γαιοκτήμονες (καί κατά συνέπεια ἀπαλλοτριώσεις). Ὑπῆρχαν μόνο φτωχοί ἀγρότες, ἀγωνιζόμενοι σκληρά γιά νά κερδίσουν τή ζωή τους, ἀπό τή μικρή περιουσία τους.

Μετά τήν 19η Ἰούλη τό καινούργιο πνεῦμα ἔβγαλε τή Μουνιέσα ἀπό τό λήθαργό της. Ἡ κινητήρια δύναμη ἦταν ὁ Χοακίν Βαλιέντε. Εἶχε ζήσει 17 χρόνια στή Βαρκελώνη ὅπου γνώρισε τίς ἀντιεξουσιαστικές ιδέες. Γύρισε στή Μουνιέσα ἐνθερμος ἀναρχικός καί ὀπαδός τής νέας ιδεολογίας. Ἡ πρότασή του γιά κολλεκτιβοποίηση ἔπεσε σέ γόνιμο ἔδαφος. Τά πράγματα δέν πήγαιναν καλά γιά τούς χωρικούς καί ἀνταποκρινόμενοι στήν ἀλλαγῆ, ἀποφάσισαν νά ἐφαρμόσουν τήν κολλεκτιβοποίηση. Ὁ Χοακίν Βαλιέντε... ἐκλέχτηκε δήμαρχος.

Ἡ ἀντιεξουσιαστική κομμουνιστική κοινότητα ὀργανώθηκε σέ μιά γενική συνέλευση τῶν χωρικῶν. Πρόεδρος ἦταν ὁ Βαλιέντε. Πάνω στό τραπέζι του εἶχε ἀνοικτό τό κλασσικό ἔργο τοῦ Κροπότκιν «*Εὐήμερία γιά ὄλους*». Ἐνας διάβαζε δυνατά διάφορα ἀποσπάσματα. Αὐτό ἦταν τό νέο εὐαγγέλιο. Ἐδῶ εἶναι γραμμένο τό πῶς θά ἐξασφαλιστεῖ εὐήμερία γιά ὄλους.

Ψωμί, κρέας, λάδι, κρασί καί ὀρισμένα ἄλλα προϊόντα διανέμονταν ἀπό τό κοινοτικό κέντρο, ὅπου οἱ ἀγρότες ἀποθήκευαν τά προϊόντα τους. Πολλά ὁμως προϊόντα ἔπρεπε νά ἀγοραστοῦν ἀπό ἄλλοῦ. Τό κοινοτικό συμβούλιο ἀγόραζε γιά ὄλους, σέ ποσότητες. Ἀποφασίστηκε ὅτι αὐτά τά συμπληρωματικά ἐφόδια θά πρέπει νά πληρώνονται ἀπό τούς καταναλωτές. Γι' αὐτό τό λόγο, τό Συμβούλιο τύπωσε 100.000 πεσέτες σέ τοπικό νόμισμα (δέν μπορούσε νά χρησιμοποιηθεῖ ἔξω ἀπό τήν κολλεκτίβα). Γιά τήν ἀγορά αὐτῶν τῶν συμπληρωματικῶν ἐφοδίων, κάθε ἐνήλικος ἄνδρας καί γυναίκα ἔπαιρνε ἀπό τήν κοινότητα μιά πεσέτα τήν ἡμέρα καί τά παιδιά μισή. «*Δέν φοβόσαστε*», ρώτησα, «ὅτι οἱ ἀπεριόριστοι ποσότητες κρασιοῦ πού μοιράζονται δωρεάν, θά προκαλέσουν ὑπερβολική οἰνοποισία;»

«Μέ κανένα τρόπο. Έδω δέν μεθᾶ κανέναν. Ζοῦμε κάτω ἀπ' αὐτό τό σύστημα ἕνα χρόνο καί ὄλοι εἴμαστε εὐχαριστημένοι...»

Ἄπό τίς 100.000 πεσέτες τοῦ τοπικοῦ νομίματος, κυκλοφοροῦσαν μόνο οἱ 11.000. Οἱ ὑπόλοιπες πεσέτες φυλαγόταν σάν ἀπόθεμα, ἀπό τό «Κοινοτικό Συμβούλιο». Τό τοπικό νόμισμα χρησιμοποιεῖται μόνο γιά ἀνταλλαγές καί δέν τοκίζεται. Ὅλοι (ὅπως ἀναφέρθηκε παραπάνω) ἔπαιρναν τό ἴδιο ποσό. Κανένας δέν σκέφτονταν νά συγκεντρώσει κεφάλαιο.

Τό μεγαλύτερο πρόβλημα τῶν κατοίκων τοῦ χωριοῦ ἦταν ἡ ἐκπαίδευση τῶν παιδιῶν. Δέν ὑπῆρχαν δάσκαλοι, οὔτε ἀρκετό ἐκπαιδευτικό ὕλικό. Ἡ κοινότητα ἦταν πρόθυμη νά κάνει ὅ,τι-δήποτε γιά νά προσελκύσει δασκάλους. Ἡ «Ἐνωση Δασκάλων τῆς Βαρκελώνης» ὑποσχέθηκε νά στείλει. Σ' αὐτό τό διάστημα δύο κάτοικοι τοῦ χωριοῦ πρὸσπαθοῦσαν νά μάθουν τά μεγαλύτερα παιδιά νά γράφουν καί νά διαβάζουν.

Καθὼς ξαπλώναμε τό βράδυ στό πρόχειρο κατάλυμά μας εἶπα στό συνοδό μου: Στὴν ἀρχή τοῦ αἰῶνα μας, μερικοὶ κοινωνιολόγοι καί οἰκονομολόγοι πίστευαν ὅτι ὁ σοσιαλισμός ἦταν πραγματοποιήσιμος, ἄλλοι ὅτι ἦταν οὐτοπία. Ἄν παρατηρήσει κανεῖς τοὺς ἀγρότες αὐτοῦ τοῦ χωριοῦ μέ πόση ἀποφασιστικότητα, ἀφοσίωση καί πρακτικό μυαλό δημιούργησαν, μέ τὴν ἐθελοντική συνεργασία τους, μία νέα καί καλύτερη ζωή, μέσα στὴν ἐλεύθερη κοινότητα, τότε αὐτές οἱ ἀκαδημαϊκές συζητήσεις φαίνονται φοβερά ἀφηρημένες καί ἄσχετες μέ τὴν πραγματικότητα. Οἱ χωρικοὶ δέν ἤξεραν θεωρίες. Εἶχαν ὁμως καθαρό μυαλό, ἀποφάσιζαν σύμφωνα μέ τίς δικές τους ἐμπειρίες καί ἔλεγαν ὅτι μαζί πετυχαίνουν καλύτερα ἀποτελέσματα ἀπὸ τό νά ἐνεργεῖ ὁ καθένας μόνος του. Τό ἴδιο συνέβαινε σέ χιλιάδες χωριά ὀλόκληρης τῆς Ἰσπανίας...

ΤΟ ΒΛΕΜΜΑ ΣΤΟ ΑΥΡΙΟ ΠΕΡΝΑΕΙ ΑΠΟ ΤΟ ΧΘΕΣ

Η αναγκαιότητα για κοινωνική οργάνωση απαγκιστρωμένη από την λογική της ιεραρχίας και μη διευθυνόμενη από οποιαδήποτε μορφή εξουσίας, εκφράστηκε κατά περιόδους στην ιστορία του ανθρώπου και αυτό είτε μέσα από διάφορες φιλοσοφικές αναζητήσεις και ρεύματα είτε μέσα από τις έμπρακτες και πολλές φορές βίαιες προσπάθειες κατάκτησης της, παίρνοντας τη μορφή της εξέγερσης.

Δύο τέτοια παραδείγματα αποτελούν η Παρισινή Κομμούνα στα 1871 στη Γαλλία και ο Ισπανικός εμφύλιος πόλεμος, που πήρε από την πρώτη στιγμή τα χαρακτηριστικά της κοινωνικής εξέγερσης στα 1936 στην Ισπανία. Και στις δύο αυτές προσπάθειες ανατροπής της εξουσίας και ευρείας επίθεσης ενάντια στις αντιλήψεις που τη συντηρούν και την αναπαράγουν (π.χ. θρησκεία), μπορεί κανείς να δει ότι η προοπτική που έθεσαν τα εξεγερμένα αυτά κομμάτια της κοινωνίας ήταν η διασφάλιση των αρχών της ελευθερίας και της ισότητας. Αρχές που επιδιώχθηκε να διασφαλιστούν μέσα από την οργάνωση της κοινωνίας (ή κάποιων κομματιών της) βασισμένη στην αυτοοργάνωση και στην αυτόνομη λειτουργία ομάδων, συνεταιρισμών, κολλεκτίβων, συνδικάτων κ.λ.π. είτε ακόμα και με την ελεύθερη συνεργασία μεταξύ των πρώτων.

Για παράδειγμα στην Ισπανική επανάσταση δημιουργήθηκαν κολλεκτίβες που χωρίς η μία να αποτελεί πιστό αντίγραφο της άλλης κατάφεραν να επιβιώσουν και να συνεργάζονται μεταξύ τους, πέρα από τις οποιεσδήποτε διαφορές στο χαρακτήρα ή ακόμα — ακόμα και στην περίπτωση των βιομηχανικών περιοχών της Ισπανίας, όπου η λειτουργία της βιομηχανίας και των οργανισμών κοινής αφέλειας (ή τουλάχιστο ενός μέρους τους) συνέχισε μέσα από ομάδες και συνεργασίες των εργαζομένων που αυτοδιαχειριζόνταν τα ίδια τους τα εργοστάσια μέσα κιόλας στις πύο αντίξοες συνθήκες (άμεσες συγκρούσεις με τις φασιστικές δυνάμεις κ.λ.π.). Στις περισσότερες περιπτώσεις μάλιστα η λειτουργία τους ήταν κάτι περισσότερο από ικανοποιητική τέτοια ώστε να προσφέρει κέρδη ή άμεσες υπηρεσίες στο κοινωνικό σύνολο αλλά και να καταφέρνει συγχρόνως να συντηρεί τον επαναστατικό αγώνα των Ισπανών.

Όλα αυτά τα επιτεύγματα των άμεσα συνεργαζόμενων κοινωνικών ομάδων κατέρριψαν έμπρακτα το μύθο της αναγκαιότητας της λειτουργίας της κοινωνίας κάτω από κάποια συγκεντρωμένη εξουσία και έλεγχο. Είναι αναγκαίο επίσης να επισημανθεί ότι όλες αυτές οι περιπτώσεις οργάνωσης της κοινωνίας που απέρριψαν την ιεραρχική δομή και γενικά τη λογική της οργάνωσης κάτω

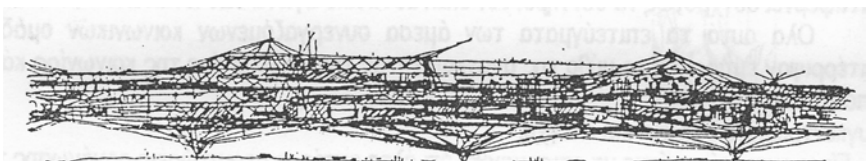
απο κάποια μορφή εξουσίας, το ότι δεν άντεξαν στο χρόνο, δεν οφείλεται στην εκ των πραγμάτων ανικανότητα τους ή στο ότι λειτουργούσαν με λάθος αντίληψη. Αλλά αντίθετα χάθηκαν (στην πράξη) μόνο κάτω από την αφόρητη και βίαια καταστολή και γενικά στις λυσσασμένες επιθέσεις του κράτους και του κεφαλαίου εναντίον τους.

Από τη μεριά μας δεν προτείνουμε φυσικά την άμεση και άκριτη υιοθέτηση των παραπάνω μορφών οργάνωσης, αλλά η δράση μας παραμένει να είναι επηρεασμένη από τη λογική και την αντίληψη τέτοιων κοινωνικών εγχειρημάτων που αποσκοπούν στην διασφάλιση της ελευθερίας δράσης του ατόμου χωρίς εκμετάλλευση και υποταγή σε κάποια μορφή εξουσίας. Πιό συγκεκριμένα για τα δύο παραδείγματα από αυτό της Κομμούνας κρατάμε τις διαθέσεις των επαναστατών για ελευθερία ισότητα και αυτονομία. Από την Ισπανία του '36 πέρα από τις διαθέσεις αυτό που μας μένει είναι και τα αποτελέσματα της κοινωνικής επανάστασης, που δεν έβαλε απλά στόχους για ένα μακρινό αύριο, αλλά στην πράξη εφαρμόστηκε η γενικευμένη αυτοδιαχείριση -κολλεκτιβοποίηση σε μεγάλο μέρος της Ισπανικής γης.

Βρισκόμαστε πιό κοντά στην επανάσταση του '36 όχι μόνο γιατί έγινε έναν αιώνα μετά την Κομμούνα και 58 χρόνια πριν από σήμερα αλλά και γιατί η σημερινή μας δράση αποτελεί ως ένα μεγάλο βαθμό συνέχεια και εξέλιξη των οραμάτων και των προοπτικών των αναρχικών της Ισπανίας του '36.

Η δράση μας από τη μιά διαμορφώνεται μέσα από την εξέταση ή ανάλυση των σημερινών κοινωνικών δεδομένων αφού απευθύνεται στην κοινωνία του σήμερα, αλλά παράλληλα διατηρεί στο έπακρο τους στόχους για την κοινωνική απελευθέρωση μέσα από τις προτάσεις της για την αυτοοργάνωση των ατόμων, την αυτοδιαχείριση των αναγκών για την επιβίωση, την ανάπτυξη της κοινωνίας και γενικά την κατάκτηση της απόλυτης ελευθερίας του ατόμου.

Γι αυτό και θεωρούμε τον εαυτό μας σύμμαχο σ' αυτή την τάση κάποιων κομματιών της κοινωνίας για ανατροπή των εξουσιαστικών σχέσεων που επιβάλλονται σ' αυτήν. Μια τάση που διαποτίζει την ιστορία του ανθρώπου και που όσο και αν εξελίσσεται ή μεταμορφώνεται με την πάροδο του χρόνου και βάσει των ιδιαιτεροτήτων των επιμέρους κοινωνιών, είχε, έχει και θα έχει ως προοπτική της την ελευθερία και ως μέσο κατάκτησης της τον πόλεμο ενάντια σε οποιαδήποτε μορφή εξουσίας και εκμετάλλευσης.

C A S U S B E L L I

ΑΡΝΟΥΜΑΣΤΕ ΤΗ ΣΥΓΧΥΣΗ, ΑΡΝΟΥΜΑΣΤΕ ΤΗΝ ΥΠΟΤΑΓΗ.

Στις εκλογικές αναμετρήσεις τοπικές ή κεντρικές εκτός από τα αποτελέσματα που έτσι κι αλλιώς είναι πλαστά, το μεγαλύτερο ανοσιούργημα που διαπράττει ο συρφετός των εκλογολάγων είναι η διάδοση με όλα τα μέσα που διαθέτουν, της εκτεταμένης σύγχυσης. Η σύγχυση δεν αποπροσανατόλιζα απλώς αλλά δημιουργεί όλες τις συνθήκες για κοινωνίες αποπλισμένες σε κατάσταση αμετάβλητης κλινικής αφασίας.

Στις εκλογικές περιόδους συνοψίζονται όλα τα επιχειρήματα, προβάλλονται όλες οι τάσεις ακόμη και οι πιό αιρετικές, συστρατευμένες αποκάλυπτα μπρος στην αναγκαιότητα της εδραίωσης αλλά και του ελεγχόμενου εκσυγχρονισμού των συστημάτων της παθητικής διαβίωσης.

Αν στο πρόσωπο της κεντρικής εξουσίας αναγνωρίζονται οι άκαμπτοι κυριαρχικοί θεσμοί, πως γίνεται άλλοι εξουσιαστικοί επίσης θεσμοί όπως π.χ. δημοτικοί, συνοικιακοί ή νομαρχιακοί να αναιρούν τη φύση τους μόνο και μόνο επειδή είναι αποκεντρωμένοι;

Η ποιοτική διαφορά μεταξύ του συνολικού ή του τοπικού κρίνεται από τις σχέσεις που καλλιεργούν ΜΕΣΑ στην κοινωνία και όχι από τις αόριστες προθέσεις των αμβλυμένων ή μη εξουσιαστών. Κοινωνίες σαν την ελληνική όπου ο εκσυγχρονισμός και η ανάπτυξη είναι υποχρεωτικός μονόδρομος για τους κυρίαρχους, η αποκέντρωση και η ανακάλυψη του τοπικού έχει να κάνει αποκλειστικά και μόνο με τις νέες προοπτικές εκμετάλλευσης. Αυτό φαίνεται πιό καθαρά και από τις διακηρύξεις των υποψηφίων που πιό πολύ μοιάζουν με κυβερνητικές παρά με τοπικές.

Οι πόλεις, ιδιαίτερα οι μεγαλύτερες, τείνουν να μεταμορφωθούν σε μικρογραφίες κρατών, αυτό μάλιστα θεωρείται εξέλιξη και προχώρημα για το θεσμό της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Με πράσινο ή χωρίς, με περισσότερα ή λιγότερα σκουπίδια το παγερό "χάδι" των εξουσιαστικών μηχανισμών θα φτάσει ως τον τελευταίο πολίτη.

**ΑΠΟ ΤΟ ΕΓΩ ΕΩΣ ΤΟ ΕΜΕΙΣ Η ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΜΕΝΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ
ΑΠΟΣΚΟΠΕΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΦΑΣΗ ΤΗΣ - ΔΗΛΑΔΗ ΣΤΟΝ ΠΛΗΡΗ
ΕΛΕΓΧΟ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΑΥΘΟΡΜΗΤΟΥ ΚΑΙ ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΟΥ -
ΣΕ ΜΙΑ ΦΥΣΗ ΣΧΕΣΕΩΝ ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΗ ΤΥΠΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΟΥΣΙΑ
ΠΟΥ ΑΡΧΙΖΕΙ ΚΑΙ ΤΕΛΕΙΩΝΕΙ ΣΕ ΕΝΑ ΞΕΘΩΡΙΑΣΜΕΝΟ
ΠΑΡΑΒΑΝ.**

Μόνο η σύγχυση μπορεί να έχει τέτοια αποτελέσματα και τα έχει.

ΕΝΑΝΤΙΑ Σ' ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ.

ΕΝΑΝΤΙΑ Σ' ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΕΞΟΥΣΙΕΣ

Ακόμα και οι πιό προωθημένες απόψεις που ανταγωνίζονται στα πεδία των θεσμών συμφωνούν σε μιά κυρίαρχη θέση, ότι δηλαδή το ξεπέρασμα της παλιάς κοινωνίας, ριζικά ή μεταρρυθμιστικά, μπορεί να επιτευχθεί και μέσα από τη σωστή διαχείριση των θεσμών. Αυτή είναι η ουσία του ρόλου τους και όχι βέβαια τα συμπληρωματικά διανθίσματα περί αυτοδιαχείρισης, περιβάλλοντος κ.λ.π. που στο κάτω — κάτω με διαφορετικές διατυπώσεις συμφωνούν σήμερα πλέον και οι πιό συντηρητικοί, ιδιαίτερα αν πρόκειται για τοπικές εφαρμογές.

Είμαστε ενάντια σ' αυτές τις αντιλήψεις γιατί βρισκόμαστε στον αντίποδα της διαμεσολάβησης και της αντιπροσωπευτικότητας, επειδή αρνούμαστε κάθε εξουσία, τοπική ή συνολική, λιγότερο ή περισσότερο ασφικτική. Ακόμα και οι πιό "επαναστατικές" εξουσίες αυτοαναιρούνται από την πρώτη στιγμή της ύπαρξής τους, αποδεικνύοντας ξεκάθαρα την αντίφαση της πλαστής συνύπαρξης των διακηρύξεων ελευθερίας και ύπαρξης της εξουσίας. Για τον απλό λόγο ότι οι κοινωνίες χειραφετούνται δεν τις χειραφετούν, απελευθερώνονται δεν τις απελευθερώνουν.

Η ιστορία ήδη μίλησε. Ακόμη και οι πιό αυθεντικές επαναστάσεις π.χ. η Κομμούνα του Παρισιού, κατέρρευσαν και δεν μπόρεσε να τις σώσει η "επαναστατική" τους κυβέρνηση, επιφορτισμένη με ζήλο στη διαχείριση των κυβερνητικών της καθηκόντων.

Η ελευθερία όταν είναι επιλογή της κοινωνίας και επικυρώνεται με τη συντήρηση μηχανισμών εξουσίας είναι σαν να επιζητεί την αναπόφευκτη ήττα.

Οι ελεύθεροι άνθρωποι απαλλαγμένοι και από τα τελευταία απομεινάρια του παλιού κόσμου, θα οριστικοποιήσουν τη νίκη τους μόνο αν συνεχίσουν την εξέγερση, θεμελιώνοντας τις κοινωνίες της ισότητας, χωρίς εκμετάλλευση και δίχως εξουσίες.

Οι ελεύθεροι άνθρωποι δεν έχουν ανάγκη από συνταγές κοινωνικής οργάνωσης, ούτε από αναβαπτισμένες ηγεσίες. Η ανακάλυψη των νέων μορφών της κοινωνικής ύπαρξης επαφίεται αποκλειστικά και μόνο στους ελεύθερους ανθρώπους.

Στην κινητικότητα των απελευθερωμένων κοινωνιών η στατικότητα είναι εμπόδιο, διότι οι άνθρωποι δε θα διεκδικούν καλύτερες συνθήκες ζωής γιατί θα μπορούν να τις δημιουργούν οι ίδιοι, δεν θα επιζητούν μερίδιο ευθύνης για τη διαμόρφωση του μέλλοντος τους, γιατί θα τους ανήκα όλη η ευθύνη.

ΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΑΤΕΣ... ΑΝΤΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΑΥΤΑΠΑΤΕΣ

Συνήθως μπροστά στις όποιες εκλογές ένα κομμάτι του Αναρχικού -Αντιεξουσιαστικού χώρου ασχολείται με αντεκλογικές καμπάνιες (παλιότερα πολύ περισσότερο) προτείνοντας την αποχή ή το άκυρο.

Θα ήταν εύκολο να κλείσουμε αυτήν την έκδοση ακολουθώντας την πεπατημένη, γράφοντας δηλαδή με μεγάλα γράμματα τα γνωστά συνθήματα περί εκλογών ή ακόμα περισσότερο θριαμβολογώντας για τα μεγάλα ποσοστά άκυρου ή αποχής, βλέποντας το όλο θέμα μέσα απο τη σκοπιά του μικρόκοσμού μας, μεταλλάσσοντας την γενικότερη αδιαφορία του κόσμου σε άρνηση προς τους θεσμούς της αντιπροσώπευσης και θεωρώντας ότι η επανάσταση ζυγώνει κ.λ.π. κ.λ.π.

Για αυτούς που απέχουν ή ρίχνουν άκυρο στις εκλογές πιστεύουμε ότι αν η συμμετοχή τους σαν άνθρωποι που αγωνίζονται για μία κοινωνία ελεύθερη, στους χώρους όπου ζούνε, είναι ανύπαρκτη, τότε η στάση τους απέναντι στις εκλογές είναι απλά παθητική και θυμίζει σε όλα τη συμπεριφορά της μεγάλης πλειοψηφίας του εκλογικού σώματος.

Για τους "συντρόφους" που ασχολούνται με τις αντεκλογικές καμπάνιες πιστεύουμε ότι αν δεν παλεύουν τη "νομιμοποίηση" των ιδεών και των πρακτικών τους στην κοινωνία και αν πιστεύουν ότι έχουν πιάσει τον παπά απ' τ' αρχίδια θεωρώντας τους εαυτούς τους (χωρίς φυσικά να το λένε) σαν την επαναστατική πρωτοπορία που διεξάγει τον "αδιάλλακτο αντικρατικό αγώνα" ότι δεν διαφοροποιούνται σε πολλά απο τα κόμματα (επαναστατικά και μη) που "θυμούνται" κάθε τέσσερα χρόνια ότι υπάρχουν και άλλοι πέρα απο τους όποιους "εμάς".

Τέλος γνωρίζοντας πολύ καλά την περίφημη "πολυσυλλεκτικότητα" (λέξη που κρύβει τη λογική κάνω ότι μου γουστάρει, έχοντας τους πάντες γραμμένους) του λεγόμενου "χώρου", πιστεύουμε ότι το κατά πόσο μπορούν αναρχικοί - αντιεξουσιαστές να κατεβάζουν "γραμμή" για το πως θα συμπεριφερθεί ο κόσμος απέναντι στις εκλογές, είναι ένα θέμα που πρέπει τουλάχιστον να συζητηθεί. Για μας είναι λυμένο γι αυτό και δεν το προτείνουμε.

